

Pressi- ja teabeosakond

Euroopa Liidu Üldkohus
PRESSITEADE nr 116/20
Luxembourg, 23. september 2020

Kohtuotsus (liidetud kohtuasjad T-515/13 RENV ja T-719/13 RENV)
Hispaania vs. komisjon ning Lico Leasing, SA ja Pequeños y Medianos
Astilleros Sociedad de Reconversión, SA vs. komisjon

Hispaania maksustamiskord, mida kohaldatakse teatavatele laevatehaste sõlmitud kapitalirendilepingutele, kujutab endast abikava

Sel alusel antud ebaseaduslik riigiabi tuleb selle saajatelt tagasi nõuda

Euroopa Komisjonile esitati 2006. aastal mitu kaebust seoses „Hispaania maksu tasaarvelduse süsteemi“ (edaspidi „Hispaania süsteem“) kohaldamisega teatud kapitalirendilepingutele, kuna see võimaldas mereveoettevõtjatel saada 20–30% hinnaalandust Hispaania laevatehaste ehitatud laevade ostmisel. Komisjoni sõnul oli Hispaania süsteemi eesmärk anda maksusoodustusi majandushuviühingutele ja neis osalevatele investoritele, kes annavad seejärel ühe osa nendest soodustustest üle mereveoettevõtjatele, kes on ostnud uue laeva.

Komisjon leidis juulis 2013 vastu võetud otsuses¹, et Hispaania süsteemi näol on tegemist riigiabiga² valikulise maksusoodustuse vormis, mis oli osaliselt siseturuga kokkusobimatu. Kuna seda abikava oli rakendatud teatamiskohustust rikkudes³ alates 1. jaanuarist 2002, kohustas ta liikmesriigi ametiasutusi nõudma abi tagasi investoritelt, st majandushuviühingute liikmetelt.

Hispaania, Lico Leasing, SA ja Pequeños y Medianos Astilleros Sociedad de Reconversión, SA (edaspidi „hagejad“) esitasid septembris 2013 komisjoni otsuse peale tühistamishagid. Euroopa Liidu Üldkohus leidis 17. detsembri 2015. aasta kohtuotsuses Hispaania jt vs. komisjon⁴ ([T-515/13 ja T-719/13](#)), et majandushuviühingute investorite saadud eelis ei olnud valikuline ning konkurentsi moonutamise ja kaubanduse kahjustamise kriteeriume puudutavad põhjendused olid ebapiisavad. Seetõttu tühistati komisjoni otsus, ilma et oleks olnud vaja teha otsust hagejate teiste väidete ja argumentide kohta. Euroopa Kohus, lahendades komisjoni esitatud apellatsioonkaebust, tühistas 25. juuli 2018. aasta kohtuotsusega komisjon vs. Hispaania jt⁵ ([C-128/16 P](#)) Üldkohtu otsuse. Nimelt leidis Euroopa Kohus, et analüüsid maksumeetmete valikulisust, kohaldas Üldkohus vääralt asutamislepingu riigiabi käsitlevaid sätteid ning vastupidi Üldkohtu järeldusele ei olnud komisjoni otsus põhjendamata. Olles märkinud, et Üldkohus ei ole teinud otsust kõigi talle esitatud väidete kohta, leidis Euroopa Kohus, et menetlusstaadium ei võimalda otsust teha, ning saatis kohtuasjad seega tagasi Üldkohtusse.

Uue arutamise tulemusel tehtud 23. septembri 2020. aasta otsusega kohtuasjas Hispaania jt vs. komisjon (T-515/13 RENV ja T-719/13 RENV) jättis Üldkohus hagejate hagid rahuldamata.

Üldkohus analüüsis esiteks maksumeetmete kvalifitseerimist riigiabiks. Sellega seoses kontrollis ta kõigepealt, kas komisjon võis järeldada, et Hispaania süsteemi alusel antud eelised tervikuna on valikulised. Olles meelde tuletanud kohtupraktikat valikulisuse kohta, mis tuleneb

¹ Komisjoni 17. juuli 2013. aasta otsus 2014/200/EL riigiabi SA.21233 C/11 (ex NN/11, ex CP 137/06) kohta, mida andis Hispaania – Teatavate kapitalirendilepingute suhtes kohaldatav maksukord (Hispaania maksu tasaarvelduse süsteem) (ELT 2014, L 114, lk 1).

² ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses.

³ Ette nähtud ELTL artikli 108 lõikes 3.

⁴ Vt pressiteade [150/15](#).

⁵ Vt pressiteade [115/18](#).

riigisest ametiasutuste kaalutusõigusest nende maksupädevuse teostamisel,⁶ märkis Üldkohus, et maksuhaldur lubas kõnealust maksustamiskorda kasutada eelneva loa saamise korra raames ebamääraste kriteeriumide alusel, mis eeldavad tõlgendamist, mille kohta regulatsioon puudus. Seega võis maksuhaldur määrata amortisatsiooni alguskuupäeva kindlaks asjaolude põhjal, mis on sõnastatud maksuhaldurile ulatuslikku kaalutusruumi andval viisil. Üldkohus leidis, et nende kaalutusõiguse aspektide olemasolu soodustab abisaajaid võrreldes teiste maksukohustuslastega, kes olid võrreldavas faktilises ja õiguslikus olukorras. Eelkõige ei oleks teised majandushuviühingud saanud ennetähtaegset amortisatsiooni kasutada samadel tingimustel. Lisaks rõhutas Üldkohus selleks, et lükata tagasi argument, mille kohaselt anti luba praktikas kõigile kõnealuses sektoris tegutsevatele majandushuviühingutele, et õigusnormi *de jure* kaalutusõiguslikku laadi arvestades ei ole oluline, kas selle kohaldamine oli *de facto* kaalutusõiguslik või mitte. Üldkohus järeltas sellest, et kuna üks meede, mis võimaldas kasutada Hispaania süsteemi tervikuna, oli valikuline – nimelt luba kasutada ennetähtaegset amortisatsiooni –, siis ei teinud komisjon viga, kui ta leidis, et süsteem oli tervikuna valikuline. Üldkohus rõhutas seejärel, et merelaevade omandamise ja müügi turg oli liikmesriikidevahelisele kaubandusele avatud ning et laeva hinna alandamine 20–30% võrra ähvardas kahjustada konkurentsi sellel turul, kus tegutsesid majandushuviühingud. Seega olid konkurentsi moonutamise ja liikmesriikidevahelise kaubanduse kahjustamise ohtu puudutavad tingimused täidetud. Üldkohus lükkas seetõttu tagasi väite, et meede on väärt riigiabiks kvalifitseeritud.

Teiseks analüüsis Üldkohus ebaseadusliku abi tagasinõudmist ja lükkas tagasi erinevad väited, mis hagejad selle kohta esitasid. Eelkõige lükkas ta tagasi õiguspärase ootuse põhimõtte väidetava rikkumise väite. Nimelt ei suutnud hagejad tõendada, et nad said komisjonilt täpseid, tingimusteta ja ühtlangevaid kinnitusi, millest nähtuks, et kõnealune kava ei kuulu mõiste „riigiabi“ alla. Lisaks tõdes Üldkohus, et komisjon võttis oma otsuses nõuetekohaselt arvesse õiguskindluse nõuet, millest tulenevalt piiras ta ebaseadusliku abi tagasinõudmist ajaliselt. Nimelt tuli tagasi nõuda vaid see abi, mis oli antud pärast Prantsuse GIE fiscaux' otsuse avaldamist, mis lõpetas õiguskindlusetuse, mis tulenes Brittany Ferriese otsusest.⁷ Sellega seoses märkis Üldkohus, et komisjon ei olnud teinud viga, kui ta leidis, et selle otsuse avaldamine lõpetas õiguskindlusetuse, kuna selles otsuses loeti riigiabiks süsteem, mis oli Hispaania süsteemiga sarnane. Lisaks rõhutas Üldkohus, et selle järeltule õigsust ei sea kahtluse alla hilisemad asjaolud, nagu komisjoni väidetav tegevusetus kõnealuse korra suhtes.

Lõpuks lükkas Üldkohus tagasi ka väite abi tagasinõudmise suhtes kohaldatavate põhimõtete rikkumise kohta. Hagejad kritiseerisid komisjoni otsust osas, milles see kohustas kogu abi investoritelt (majandushuviühingute liikmed) tagasi nõudma, kuigi osa maksusoodustusest anti üle mereveoettevõtjatele. Nimelt oli komisjon otsustanud, et laevandusettevõtjad ei ole abisaajad, mistõttu tagastamisnõue puudutas üksnes ja tervikuna investoreid, kes olid majandushuviühingute maksualase läbipaistvuse tõttu kogu abi ainsad saajad. Üldkohus leidis, et komisjon ei teinud viga, kui ta kohustas investoritelt kogu abi tagasi nõudma, kuigi nad kandsid osa eelisest üle teistele ettevõtjatele, kuna neid ei peetud abisaajateks. Nimelt said tegelikult abi kasutada investorid, kuna kohaldatavad õigusnormid ei kohustanud neid andma osa abist üle kolmandatele isikutele.

⁶ Euroopa Kohtu 26. septembri 1996. aasta kohtuotsus Prantsusmaa vs. komisjon ([C-241/94](#), punkt 23), 29. juuni 1999. aasta kohtuotsus DM Transport ([C-256/97](#), punkt 27), 18. juuli 2013. aasta kohtuotsus P ([C-6/12](#), punkt 27) ja 25. juuli 2018. aasta kohtuotsus komisjon vs. Hispaania jt ([C-128/16 P](#), punkt 55). Üldkohtu 28. novembri 2008. aasta kohtuotsus Hotel Cipriani jt vs. komisjon ([T-254/00](#), [T-270/00](#) ja [T-277/00](#), punkt 97) ja 20. septembri 2019. aasta kohtuotsus Port autonome du Centre et de l'Ouest jt vs. komisjon ([T-673/17](#), punkt 188).

⁷ 2001. aastal vastu võetud Brittany Ferries otsus võis viia ettevõtjad järeltulele, et maksusoodustused, nagu on antud Hispaania süsteemi raames, on üldist laadi meetmed ega ole seega riigiabi. Komisjoni sõnul lõppes õiguskindlusetus siiski Prantsuse GIE fiscaux' otsuse vastuvõtmisega, mis avaldati 30. aprillil 2007 ja mis oleks pidanud viima ettevaatliku ja mõistliku ettevõtja järeltule, et Hispaania süsteemi sarnane kord võib kujutada endast riigiabi.

MÄRKUS: Üldkohtu lahendi peale võib kahe kuu ja kümne päeva jooksul selle teatavastegemisest esitada üksnes õigusküsimustes apellatsioonkaebuse Euroopa Kohtule.

MÄRKUS: Tühistamishagiga nõutakse liidu õigusega vastuolus olevate liidu institutsioonide õigusaktide tühistamist. Teatud tingimustel võivad liikmesriigid, Euroopa institutsioonid ja eraõiguslikud isikud esitada Euroopa Kohtule või Üldkohtule tühistamishagi. Kui hagi on põhjendatud, tühistatakse õigusakt. Asjassepuutuv institutsioon peab täitma õiguslünka, mis õigusakti tühistamisega võib tekkida.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Üldkohtule siduv.

Otsuse [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127.